

Els vigilants de la vida privada

Miquel Bauçà, que diumenge faria setanta anys i J.D. Salinger, mort la setmana passada, són exponents d'escriptors i eremites gelosos de la seva vida privada

'De primer, el veïnat va fugir dels llogarrets, pel fet que tothom s'hi coneixia. Ara comença a deixar les ciutats grans per anar a viure a l'autopista, on encara és més anònim'. Això escrivia l'eremita escriptor [Miquel Bauçà](#) (1940-2004) en la seva obra cabdal, [El Canvi](#). Aquest diumenge hauria [complert](#) setanta anys. Tot i l'immens talent Miquel Bauçà va restar poc conegut pel gran públic fins el moment que va morir, sol, en el seu pis de les Corts. No se sap del cert el dia que finí. Els Mossos van [trobar-lo](#) un 3 de gener, però ell era mort de feia uns dies. Va ser la fortor del seu cadàver descompost el que va alertar els seus veïns d'escala, que van avisar la policia. A l'altra banda de l'oceà, en la seva estimadíssima Amèrica, moria la setmana passada [J.D. Salinger](#) a la casa de Cornish on havia viscut apartat i reclòs els darrers cinquanta anys de la seva [vida](#).

L'eremita Salinger, tot i elogiat per la [crítica](#) i haver venut seixanta milions de còpies d'un sol [llibre](#), va fugir de premsa i les [fotografies](#) tot el que va poder fins al moment de morir.

Fugir, fugir del ramat: 'Les abelles han hagut de lluitar per tal de comunicar-se, potser; el humans, per descomunicar-se, per desenganxar-se: per no estar constantment sobre el veïnat i sentir-ne les olors' ([Fragments de El Canvi](#)). Aquesta és la postura vital de Miquel Bauçà. Se'n va sortir: d'ell, un dels grans noms de la literatura catalana, només se'n van poder enregistrar disset segons en vida: [aquests](#) que va aconseguir una càmera de TV3. Entrevistes? Hi ha [aquesta](#) conversa al Bar Estudiantil entre Bauçà i un dels seus editors, Bernat Puigtobella, que recollia Montserrat Serra en aquest [article](#) a VilaWeb. Jordi Coca és dels pocs que el va conèixer personalment, i en va escriure [aquest](#) article poc després que es morís.

' [Miquel Bauçà, poeta invisible](#)', és el documental d'encertat nom fet per TV3, bàsicament material ficcionat. Per últim en el potent i sincer (per humil) llibre ' [La Mort de Miquel Bauçà](#)', el jove Abel Cutillas recopila infinat de 'feits' que mostren aquest aïllament voluntari de Bauçà: viure en una furgoneta a les afores del seu vilatge, per anar enterrant-la mica en mica, amb les mans, fins a viure colgat sota terra; viure dins el despatx on treballava, d'amagat, i no ser descobert fins mesos després. Cutillas va més lluny i escriu que Bauçà, segons la fitxa policial, no havia nascut el 1940, com es creia, sinó abans. Bauçà va amagar-se, doncs, des que va néixer fins que va morir.

I tot plegat, per què, amb quin objectiu? 'Fugir de la família, del vilatge, de la tribu, entendre el món, poder escriure -escriure simplement: no voler ésser un escriptor' (El Canvi). Una última anècdota que mostra que Bauçà volia escriure, i no pas ser escriptor, la va explicar Xavier Folch, editor de Bauçà, a l'anònim redactor d'aquesta notícia: el contracte de Bauçà amb l'editorial estipulava que les seves obres no es podien traduir ni al castellà ni al francès, que considerava llengües enemigues dels catalans. Uns van bojos per a ser traduïts. D' [altres](#) van molt més enllà i es fan entendre fins el fons.

Escriure més que no editar. Això també unia Bauçà amb [J.D.Salinger](#). Un no vol ser traduït, l'altra no vol editar. [Antiartistes](#). En la darrera aparició pública voluntària de J.D.Salinger l'escriptor va fer una trucada al New York Times. Parlem de fa més de 30 anys, un 3 de novembre de 1974. Segons va [transcriure](#) la periodista Lacey Fosburgh J.D.Salinger va dir-li: 'Hi ha una pau meravellosa en no publicar. Dóna pau. Publicar és una invasió terrible de la meua privacitat. M'agrada escriure. M'entusiasma. Però només escric pel plaer d'escriure'. Segons recollia l'obituari del New York Times de la setmana passada J.D.Salinger tenia piles de manuscrits que s'enfilaven des del terra...fins el sostre. Gelós de la seva intimitat, Salinger va trobar el recolzament dels seus veïns, que feien tot el que podien per enganyar els [admiradors](#) que s'aprovaven al seu vilatge, fent-los [equivocar de camí](#). Anys enrera, quan una amant seva, [Joyce Maynard](#), va subhastar cartes d'amor, el comprador va decidir de [tornar-les](#) a l'autor.

J.D.Salinger, però, no va poder evitar la publicació d'un [llibre](#) escrit per una filla seva ni l'estudi de la seva obra per part de multitud de crítics del món (aquí teniu enregistrada en [vídeo](#) una lliçó sobre ell des de la Universitat de Yale). En el cas de Miquel Bauçà encara ningú ha escrit 'la' biografia d'un dels escriptors més eremites i contundents de la literatura catalana.

5 febrer 2010

Una notícia de VilaWeb.cat

Edició GENERAL

<http://www.vilaweb.cat>

[Enllaç permanent](#)